IZVOARE ŞI LUCRĂRI DE REFERINȚĂ

AI 1962: Antim Ivireanul, *Predici*. Ediție critică, studiu introductiv şi glosar de G. Ștrempel, București, Editura Academiei Române.

AI 1972: Antim Ivireanul, *Opere*. Ediție critică şi studiu introductiv de Gabriel Ștrempel, București, Minerva.

ALR I, Sextil Pușcariu (coord.), *Atlasul lingvistic romîn*. Partea I: Sever Pop, Cluj, 1938.

AMA: *Învăţături pentru aşezământul cinstitei mănăstiri a Tuturor Sfinţilor, adecă Capete 32 întru carele să coprind toată chiverniseala mănăstirii şi rînduiala milelor ce s-au hotărît să se facă pre an la săraci şi la lipsiţi, de venitul casei*, în AI 1972, p. 325-346.

Anania 2001: **Biblia** *sau* **Sfânta Scriptură**, Ediţie Jubiliară a Sfântului Sinod (…), redactată şi adnotată de Bartolomeu Valeriu Anania, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

ANEMI: The Digital Library of Modern Greek Studies, University of Crete Library.

Arvinte, Vasile 1988, *Studiu lingvistic asupra primei cărţi (*Facerea*) din* Biblia de la București *(1688)*, în comparație cu *Ms.* 45 și cu *Ms.* 4389, în MLD I, p. 47-128.

Arvinte, Vasile 1991, *Studiu lingvistic asupra cărţii a doua (*Ieşirea*) din* Biblia de la București *(1688)*, în comparație cu *Ms.* 45 și cu *Ms.* 4389, în MLD II, p. 1-64.

Avram, Andrei 1964, *Contribuţii la interpretarea grafiei chirilice a primelor texte româneşti*, I, în SCL, XV (1964), nr. 1, p. 15-37; II, în nr. 2, p. 147-167; III, în nr. 3, 265-294; IV, în nr. 4, p. 471-495; V, în nr. 5, p. 575-614.

BAR: Biblioteca Academiei Române.

Barbu, Violeta 1988, *Probleme şi orientări în editarea literaturii medievale*, în LR, XXXVII, nr. 3, p. 143-153.

BDD-B712-01 © 2016 Eurostampa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:41 UTC)

Bărbulescu, Ilie 1904, *Fonetica alfabetului cirilic în textele române din vécul XVI şi XVII în legătură cu monumentele paleo-, sîrbo-, bulgaro-, ruso- şi româno-slave*, Bucuresci, Tipografia „Universitară", A.G. Bratanescu.

BB / B 1688: *Biblia 1688*, vol. I-II, Text stabilit şi îngrijire editorială de Vasile Arvinte şi Ioan Caproşu, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2001-2002.

Blake, Norman F. 1969, *Caxton and His World*, London: Andre Deutsch.

Bodogae, T. 1944, *Despre cunoştinţele teologice ale preoţilor români de acum 200 de ani. Semnificaţia unui manuscris*, Sibiu.

Bodogae, Teodor 1939, *De ce nu s-a putut face Unirea Bisericilor la Florenţa? Consideraţii istorice cu ocazia împlinirii a 500 de ani (6 iulie 1439-1939) de la Sinodul Unionist de la Florenţa*, în „Revista Teologică", XXIX.

Borchin, Mirela-Ioana 2005, *Manual de ortografie și punctuație*, Timișoara, Excelsior Art.

Brinton, Laurel J. 1996, *Pragmatic Markers in English: Grammaticalization and Discourse Functions*, Berlin: Mouton de Gruyter.

BRV I: Ioan Bianu, Nerva Hodoș, *Bibliografia românéscă veche. 1508-1830*. Tomul I, *1508-1716*, București, Ediținea Academiei Române, Stabilimentul Grafic J. V. Socec, 1903.

BRV II: Ioan Bianu, Nerva Hodoș, *Bibliografia românească veche. 1508-1830*. Tomul II, *1716-1808*, București, Ediținea Academiei Române, Atelierele Socec & Co., 1910

BRV IV: Ioan Bianu, Dan Simonescu, *Bibliografia românească veche. 1508-1830*. Tomul IV, *Adăogiri și îndreptări*, București, Ediținea Academiei Române, Atelierele Socec & Co., 1944.

Bucoavnă 1699: *Bucoavnă ce are în sine deprinderea învăţăturii copiilor la carte*, BAR.

Bullinger, E.W. 1898, *Figures of Speech Used in the Bible: Explained and Illustrated*, London.

CB: *Codicele Bratul*. Ediție de text de Alexandru Gafton, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2003.

Cerquiglini, Bernard 1999, *In Praise of the Variant. A Critical History of Philology*, Baltimore, London: The Johns Hopkins University Press.

BDD-B712-01 © 2016 Eurostampa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:41 UTC)

Chiari, Albero 1951, *La edizione critica*, în *Problemi ed orientamenti critici di lingua e di letteratura italiana*. II. *Tecnica e teoria letteraria*, Milano.

Chirilă, Adina 2011, *Antim Ivireanul*, **Predoslovia Psaltirii slavone** *(București, 1694)*, în Oana Chelaru Murăruș *et aliae* (ed.), *Text și discurs. Omagiu Mihaelei Mancaș*, București, Editura Universității din București, p. 125-140.

Chirilă, Adina 2013$_a$, *Limba scrierilor lui Antim Ivireanul*. I. *Fonetica. Morfologia*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza".

Chirilă, Adina 2013$_b$, *Relația dintre* **Carte sau lumină...**, *Snagov, 1699 și* **Procanon [...] alcătuit și întocmit de Petru Maior**, *1783*, în RITL, VII, nr. 1-4, p. 107-116.

Chirilă, Adina 2016, *Pentru o istorie a punctuației românești*, în „Diacronia", II, nr. 1 (3), p. 1-5, http://dx.doi.org/10.17684/i3A33ro

Chivu, Gh. 2000, *Limba română. De la primele texte până la sfârșitul secolului al XVIII-lea*, București, Editura Univers Enciclopedic.

CL 1699: *Carte sau lumină, cu dreapte dovediri din dogmele Besearicii Răsăritului asupra dejghinării papistaşilor*, Snagov, BCUT.

Clemens, Timothy Graham 2007, *Introduction to Manuscript Studies*, Cornell University Press.

Conley, Thomas 2000, "Greek Rhetorics after the Fall of Constantinople: An Introduction", in The International Society for the History of Rhetoric, *Rhetorica*, Volume XVIII, Number 3 (Summer), p. 265-294.

CP: *Capete de poruncă la toată ceata besericească pentru ca să păzească fieştecarele din preoţi şi din diaconi, deplin şi cu cinste, datoriia hotarului său*, în AI 1972, p. 387-394.

Cristache Panait, Ioana 1977: *Circulația cărților bisericești tipărite la Râlcea și în alte tipografii din părțile noastre în Transilvania secolului al XVIII-lea*, „Mitropolia Olteniei", XXIX, nr. 10-12.

Cristache Panait, Ioana 1999: *Circulația cărții vechi Bucureștene* (sic) *în Transilvania*, București, Editura Biblioteca Bucureștilor.

CT: Coresi, *Tetraevanghel*, Brașov, 1561. Ediție de Florica Dimitrescu, în *Tetraevanghelul tipărit de Coresi, Brașov, 1560-1561*, București, 1963.

CVNT: *Chipurile Vechiului şi Noului Testament*, în AI 1972, p. 241-321.

BDD-B712-01 © 2016 Eurostampa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:41 UTC)

D: *Didahii*, în AI 1972, p. 3-238.

D, ms. 3460: *Didahii*, ms. 3460, BAR.

Demaras, Konstantinos 1972, *A History of Modern Greek Literature*, State University of New York Press.

Densusianu, Ovid 1961, *Istoria limbii române*, I. *Originile*, II. *Secolul al XVI-lea*, Ediție îngrijită de J. Byck, București, Editura Științifică.

DER: Alexandru Ciorănescu, *Dicționarul etimologic al limbii române*. Ediție îngrijită și traducere din limba spaniolă de Tudora Șandru Mehedinți și Magdalena Popescu Marin, București, Editura SAECULUM I.O., 2001.

Draguet, René 1977, *Une méthode d'édition des textes syriaques*, în Robert H. Fischer (Ed.), *A Tribute to Arthur Vööbus: studies in early Christian literature and its environment, primarily in Syrian East*, Chicago: Lutheran School of Theology, pp. 13-18.

Drașoveanu, D.D. 1997, *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, Cluj-Napoca, Clusium.

Drimba, Vladimir 1985, *Ediție diplomatică și ediție critică*, în „Memoriile secției de științe filologice, literatură și arte", Seria IV, tomul VII, p. 85-92.

E 1697: *Sf[î]nta şi d[u]mnezeiasca Evanghelie* [...]. *Acum, a doa óră tipărită şi diortosită mai cu multă nevoinţă în sf[î]nta Mînăstire, în Sneagov, la anul de la [i]sp[i]seniia lumii 1697. De smeritul întru ermonahi Antim Ivireanul*, BAR.

Fleischman, Suzanne 1990, "Philology, Linguistics, and the Discourse of the Medieval Text", in *Speculum. A Journal of the Medieval Studies*, Vol. 65, No. 1, p. 19-37.

Fonagy, I. 1986, "Reported Speech in French and Hungarian", in F. Coulmas (ed.), *Direct and Indirect Speech*, Berlin – New York – Amsterdam, Mouton – de Gruyter, p. 255-309.

GA: *Gramatica limbii române*. Vol. I-II, București, Editura Academiei Române, 1966.

GALR: *Gramatica limbii române*. Vol. I, *Cuvântul*, Vol. II. *Enunțul*, București, Editura Academiei Române, 2005.

Gafton, Alexandru 2001, *Introducere în paleografia româno-chirilică*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza".

BDD-B712-01 © 2016 Eurostampa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:41 UTC)

Gafton, Alexandru 2003, *Studiu filologic* la CB, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, p. IX-CV.

Gardthausen, V. 1913, *Griechische Paleographie*, II. Band, *Die Schrift, Unterschriften und Chronologie im Altertum und im byzantinischen Mittelalter*, Leipzig, Verlag von Veit & Comp.

Gignac, Francis Thomas. [s.a.], *A Grammar of the Greek Papyri of the Roman and Byzantine Periods*, Volume I. *Phonology*, Milano, Instituto Editoriale Cisalpino – La Goliardica.

Gheție, Ion & Mirela Teodorescu 2005, *Studiu lingvistic* la PH, I, București, Editura Academiei Române, p. 23-75.

Gheție, Ion 1968, *Contribuţii la istoria trecerii lui* **ea** *la* **e** *(***leage** > **lege***)*, în LR, XVII, nr. 6, p. 501-508.

Gheție, Ion 1975, *Baza dialectală a românei literare*, București, Editura Academiei Române.

Gheție, Ion, Alexandru Mareș 1974, *Introducere în filologia românească. Probleme. Metode. Interpretări*, București, Editura Enciclopedică Română.

Gheție, Ion, Mirela Teodorescu 2005, *Studiu lingvistic*, în PH, I, p. 23-75.

Gill, Joseph 1959, *The Council of Florence*, Cambridge: Cambridge University Press.

Greg, W.W. 1966, *Collected Papers*, Oxford: University Press.

Hasdeu, B.P. 1878, *Cuvente den bătrîni*, I, București, Tipografia Societății Academice Române.

Herlyn, Anne 1999, “So he says to her, he says, ‘Well,’ he says...: multiple dialogue introducers from a historical perspective.” In Andreas H. Jucker, Gerd Fritz & Franz Lebsanft (eds.), *Historical Dialogue Analysis*, Amsterdam: John Benjamins, p. 313-330.

ÎB: *Învățătura besericească la céle mai trebuincioase și mai de folos pentru învățătura preoților*, în AI 1972, p. 365-383.

ÎPTP: *Învăţătură pre scurt pentru taina pocăinții*, în AI 1972, p. 349-361.

Kenyon, Frederick G. 1940, [Rec.] *The Elizabeth Day McCormick Apocalypse*, vol. I: *A Greek Corpus of Revelation Iconography*. By Harold R. Willoughby; Vol. II: *History and Text*. By Ernest Cadman

BDD-B712-01 © 2016 Eurostampa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:41 UTC)

Colwell, Chicago: University of Chicago Press, 1940, in "The Journal of Religion", Vol. 20, No. 3, p. 297-300.

Kiminas, Demetrius 2009, *The Ecumenical Patriarchate. A History of Its Metropolitanes with Annotated Hierarch Catalogs*, [s.l.], The Borgo Press.

Koskenniemi, Inna 1968, *Repetitive Word Pairs in Old and Early Middle English Prose*, Turku: Turun Yliopisto.

Legrand, Émile 1894, *Bibliographie hellénique : ou description raisonnée des ouvrages publiés par des Grecs au dix-septième siècle*. Tome deuxième, Paris, Alphonse Picard et Fils, Éditeurs.

Lehmann, Christian 2002, "Thoughts on grammaticalization". Second, revised edition, in *Arbeitspapiere des Seminars für Sprach-wissenschaft der Universität Erfurt*, Nr. 9, July.

LGPN: *Lexicon of Greek Personal Names*. Vol. I-V, la http://www.lgpn.ox.ac.uk/ .

Loga, Constantin Diaconovici, *Grammatica romanească*, Buda, 1822, BAR.

LR: „Limba română", București, 1955 ș.u.

LthK: *Lexikon für Theologie und Kirche*, Siebter Band (*Maximilian bis Pazzi*), Freiburg, Basel, Rom, Wien: Herder, 1988.

Manea, Laura 2006, *Dosoftei.* **Viața și petreacerea svinților**. *Studiu lingvistic*. Partea I, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza".

Masai, François 1950, *Principes et conventions de l'édition diplomatique*, în « Scriptorium », IV, fasc. 2, p. 177-193.

McGann, Jerome J. 1983, *A Critique of Modern Textual Criticism*, Chicago: University of Chicago Press.

McKenzie, D.F. 2002, *Making Meaning: "Printers of the Mind" and Other Essays*, Amherst: University of Massachusetts Press.

McKerrow, Ronald Brunlees 1927, *An Introduction to Bibliography for Literary Students*, Oxford, Clarendon Press.

MDA: *Micul dicţionar academic*, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2002-2003.

BDD-B712-01 © 2016 Eurostampa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:41 UTC)

MIKLOSICH, Fr., *Lexicon palaeoslovenico-graeco-latinum*, Vindobonae, Gulelmus Braumueller, 1862-1865.

Minnis, Alastair 2009, *Translations of Authority in Medieval English Literature. Valuing the Vernacular*, Cambridge University Press.

Minnis, Alastair 2010, *Medieval Theory of Authorship. Scholastic Literary Attitudes in the Later Middle Ages* (2nd edn.), Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

MLD: *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Vol. I-XXIV, Iași – Freiburg, 1988-2015.

Moore, Colette 2014, *Quoting Speech in Early English* (1st Edition, 2011), Cambridge: Cambridge University Press.

MP 1690, Ἐγχειρίδιον κατὰ τοῦ σχίσματος τῶν παπιστῶν. Συντεθὲν μὲν παρὰ τοῦ σοφωτάτου Ἱερομονάχου Μαξίμου τοῦ Πελοποννησίου, ANEMI și BAR.

Nandris, Octave 1963, *Phonétique historique du roumain*, Paris, Librairie C. Klincksilck

NT 1703: *Noul Testament*, București, BAR.

Onu, Liviu 1973, *Critica textuală și editarea literaturii române vechi. Cu aplicații la cronicarii Moldovei*, București.

Onu, Liviu 1978 (ed. I, 1972), *Tehnica editării textelor românești vechi*, în Elena Barborică, Liviu Onu, Mirela Teodorescu, *Introducere în filologia română. Orientări în tehnica cercetării științifice*, București, Editura Didactică și Pedagogică.

Oprea, Ioan 1996, *Terminologia filozofică românească modernă*, București, Editura Științifică.

P 1694: *Psaltire a proorocului şi împăratului David, cu molitve rumâneşti*, Bucureşti, BAR.

Parkes, M.B. 1991, 'The Contribution of Insular Scribes in the seventh and eighth centuries to the "Grammar of Legibility" ', in idem, *Scribes, Scripts and Readers*, London, p. 1-18.

Parkes, M.B. 2012 (1st Ed. 1992), *Pause and Effect. An Introduction to the History of Punctuation in the West*, ASHGATE.

Parkes, Malcolm B. 1998, 'Medieval Punctuation and the Modern Editor', în *Filologia classica e filologia romanza: esperienze ecdotiche a*

BDD-B712-01 © 2016 Eurostampa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:41 UTC)

confronto. A cura din Anna Ferrari, Spoleto, Centro Italiano di Studi sull'Alto Medioevo, p. 337-349.

Pavel, Eugen 1998-1999, *Prima bucoavnă tipărită în limba română și posteritatea ei*, în „Dacoromania". Serie nouă, III-IV, p. 217-229.

Perrousseaux, Yves [s.a.], *Histoire de l'ecriture typographique de Gutenberg au XVIIe siècle*, Atelier Perrousseaux, [s.l.].

Petrovici, Naum, *Pedagogia și methodica*, Buda, 1818, BAR.

PH: *Psaltirea Hurmuzaki*. I, Studiu filologic, studiu lingvistic și ediție de Ion Gheție și Mirela Teodorescu; II, Indice de cuvinte de Rovena Șenchi, București, Editura Academiei Române, 2005.

PMP 1783: *Procanon. Ce cuprinde în sine céle ce sîntŭ de lipsă spre înțĕlesul cel deplin și deseŭvîrșit al canónilor și atótă tocmeala bisericéscă, spre folosul maĭ cu samă a Românilor, alcătuit și întocmit de Petru Maior*, in *Procanonul lui Petru Maĭor după manuscriptul autograf existent în Academia Română*, Bucureștĭ, Tipografia „Cărților Bisericești", 1894.

Podskalsky, Gerhard 1988, *Griechische Theologie in der Zeit der Türkenherrschaft, 1453-1821*, München.

Pușcariu, Sextil 1959, *Limba română*, vol. I, *Privire generală*, vol. II, *Rostirea*, București.

Reil, Moritz 1910, *Zur Akzentuation griechischer Handschriften*, in *Byzantinische Zeitschrift*. Begründet von Karl Krumbacher, 19. Band, I. Abteilung, p. 476-529.

RITL: „Revista de istorie și teorie literară", București, 1952 ș.u.

Rosetti, Al. 1978, *Istoria limbii române*. I. *De la origini pînă în secolul al XVII-lea*, București, Editura Științifică și Enciclopedică.

Russel, Norman 2013, "From the 'Shield of Orthodoxy' to the 'Tome of Joy': The Anti-Western Stance of Dositheos II of Jerusalem (1641-1707)", in George E. Demacopoulos & Aristotle Papanikolaou (Eds.), *Orthodox Constructions of the West*, [s.l.]: Fordham University Press, p. 71-82.

Russo, D. 1912, *Critica textelor și tehnica edițiilor*, București, Socec & Co.

Saenger, Paul 1997, *Space Between Words. The Origins of Silent Reading*, Stanford, Stanford University Press.

BDD-B712-01 © 2016 Eurostampa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:41 UTC)

Schadewaldt, Wolfgang 1970, *Hellas und Hesperien: Gesammelte Schriften zur Antike und zur neueren Literatur in zwei Bänden*, Klaus Bartels, Reinhard Thurow & Ernst Zinn (ed.), Zürich/Stuttgart.

Schaff, Philip 1997, *History of the Christian Church.* Volume III, *Nicene and Post-nicene Christianity. From Constantine the Great to Geregory the Great (a.d. 311-600)*, Oak Harbor: Logos Research Systems, Inc.

SCL: „Studii și cercetări lingvistice", București, 1955 ș.u.

Smith, M.M. 1990, "Patterns of incomplete rubrication in incunables", in L.L. Brownrigg (ed.), *Medieval book production. Assessing the evidence*, Los Altos Hills.

Staikos, Konstantinos Sp. 2009, *Printers' & Publishers' Marks in Books for the Greek World (1494-1821).* Translated by Timothy Cullen, Oak Knoll Press.

Staikos, Konstantinos Sp. & Triantaphyllos E. Sklavenitis 2001, *The Publishing Centers of the Greeks. From the Renaissance to the Neohellenic Enlightenment*. Catalogue of Exhibition, National Book Centre of Greece.

Stein, Gertrude 1985, *Lectures in America,* Boston: Beacon Press.

Ștrempel, Gabriel 1997, *Antim Ivireanul*, București, Editura Academiei Române.

The Elizabeth Day McCormick Apocalypse, vol. I: *A Greek Corpus of Revelation Iconography*. By Harold R. Willoughby; Vol. II: *History and Text*. By Ernest Cadman Colwell, Chicago: University of Chicago Press, 1940.

TIKTIN, H., *Rumänisch-Deutsches Wörterbuch*, überarbeitete und ergänzte Auflage von Paul Miron, Band I-III, Wiesbaden, Otto Harrassowitz, 1986, 1988, 1989.

Ursu, N.A. & Ursu, Despina 2006, *Împrumutul lexical în procesul modernizării limbii române literare (1760-1860).* II. *Repertoriu de cuvinte și forme*, Iași, Cronica.

Ursu, N.A. 1974, *Notă asupra ediției,* in Dosoftei, *Psaltirea în versuri, 1673*. Ediție critică de N.A. Ursu, Iași, Centrul Mitropolitan, p. XXIII-LX.

BDD-B712-01 © 2016 Eurostampa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:41 UTC)

Vîrtosu, Emil 1968, *Paleografia româno-chirilică*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică.

VS: Dosoftei, *Viaţa şi petreacerea svinţilor*, în Laura Manea, *Dosoftei.* **Viaţa şi petreacerea svinţilor**. Studiu lingvistic. Partea I, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", 2006.

Vulpe, Magdalena 2003, *Discursul reprodus: observaţii asupra locului enunţului citat în raport cu citatul, în româna vorbită*, in Laurenţia Dascălu Jinga, Liana Pop (coord.), *Dialogul în româna vorbită. Omagiu profesorului Sorin Stati la a 70-a aniversare*, Bucureşti, p. 183-193.

Walker, John 1808, *A Key to the Classical Pronunciation of Greek, Latin, and Scripture Proper Names*, Philadelphia.

West, Martin L. 1973, *Textual Criticism and Editorial Technique (Applicable to Greek and Latin Texts)*, Stuttgardt: B.G. Teubner.

BDD-B712-01 © 2016 Eurostampa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:41 UTC)